

Силабус курсу

Порівняльне конституційне право



Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань - 29 Міжнародні відносини

Спеціальність - 293 Міжнародне право

Освітньо-професійна програма - «Міжнародне право»

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Керівник курсу

Д.ю.н., професор кафедри теорії та історії держави і права
Дракохруст Тетяна Вікторівна

Контактна інформація t.drakokhrust@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

«Порівняльне конституційне право» є дисципліною, яка сприяє підготовці фахівців у сфері права, опануванню системи норм адміністративного права України та зарубіжних країн. Студенти отримують теоретичні знання щодо основних понять та інститутів конституційного права (конституційні відносини, суб'єкти конституційних відносин, конституційні скарги, конституційні правопорушення, конституційні відповідальність, конституційний суд тощо); практичні навички щодо: 1) самостійного вивчення і використання актів конституційного законодавства та літератури з конституційного права і процесу; 2) самостійного розв'язання проблем, що виникають в процесі застосування конституційного законодавства; 3) розробки правових документів, що використовуються в практичній юридичній діяльності (установчих та внутрішніх документів органів державної влади та місцевого самоврядування, конституційних актів, тощо).

По завершенню вивчення дисципліни «Порівняльне конституційне право» студенти можуть обґрунтовано тлумачити чинне конституційне законодавство та правильно застосовувати його при вирішенні практичних завдань, аргументуючи власну точку зору щодо прийнятого рішення; своєчасно визначати проблеми правового регулювання конституційних правовідносин.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Поняття порівняльного конституційного права.	Конституційне право в зарубіжних країнах як галузь права. Термінологія. Об'єкт регулювання конституційного права в зарубіжних країнах. Місце конституційного права в системі права зарубіжних країн. Система конституційного права зарубіжних країн.	Тести, питання

2 / 2	2. Конституції зарубіжних країн: основні положення.	Поняття і значення конституції. Конституція фактична і конституція юридична. Структура конституції. Значення конституції. Суть і зміст конституції. Властивості конституції. Конституція як політичний документ. Конституція як ідеологічний документ. Соціальний і правовий (юридичний) зміст конституції.	Тести, питання
2 / 2	3. Конституційний статус людини і громадянина в зарубіжних країнах.	Правові системи зарубіжних країн і правовий статус особи. Права й обов'язки людини і громадянина. Права людини і права громадянина: поняття, спільні риси та відмінності. Обов'язки людини і обов'язки громадянина. Основні положення міжнародного права про правовий статус особи. Класифікація прав і свобод людини.	Тести, питання
2 / 2	4. Конституційно-правові основи суспільного устрою..	Поняття і структура суспільного устрою. Суспільний устрій і конституційне право. Економічні відносини. Економічна система. Власність. Праця. Конституційно-правові принципи економічної діяльності. Фінансова система.	Кейси
2 / 2	5. Конституційно-правовий статус інститутів сучасного суспільства.	Держава. Поняття держави як конституційно-правового інституту. Соціальна держава. Правова держава. Демократична держава. Світська держава. Конституційні принципи внутрішньої політики держави.	Кейси
2 / 2	6. Форми правління і державні режими в зарубіжних країнах.	Поняття і класифікація форм правління. Монархічна форма правління. Абсолютна, дуалістична і парламентарна монархії. Особливості монархії в деяких країнах. Монархія з республіканськими елементами. Колективна монархія.	Тести, питання
2 / 2	7. Територіальна організація публічної влади.	Поняття політико-територіального устрою держави і класифікація його форм. Державна територія і державні кордони. Унітарна і федеративна держава.	Тести, питання
2 / 2	8. Інститути безпосередньої демократії в зарубіжних країнах.	Поняття і принципи виборчого права. Поняття і суть виборів. Принципи виборчого права. Активне і пасивне виборче право. Рівне виборче право. Прямі і непрямі вибори.	Кейси
2 / 2	9. Законодавча влада: парламент.	Поняття законодавчої влади. Поняття, види та структура парламенту. Класифікація парламентів за їх структурою. Верхня та нижня палати парламенту. Формування палат парламенту. Припинення повноважень парламенту. Розпуск парламенту: правові підстави, порядок та юридичні наслідки.	Кейси

2 / 2	10. Виконавча влада: глава держави, уряд.	Поняття виконавчої влади. Виконавча і розпорядча діяльність. Особливості здійснення виконавчої влади в окремих державах. Глава держави. Поняття та види глави держави. Монарх: поняття та види. Правовий статус монарха	Кейси
2 / 2	11. Конституційні моделі судової влади.	Поняття судової влади. Призначення судової влади. Проблеми в діяльності судової влади. Судові органи і судові системи. Склад судових органів. Формування судів.	Тести, питання
2 / 2	12. Основи конституційного права США.	Конституція США. Прийняття і структура Конституції. Основні риси Конституції США. Зміна Конституції. Поправки до Конституції США. Конституційний контроль. Основи правового статусу особи. Концепція прав людини. Білль про права.	Кейси
2 / 2	13. Основи конституційного права Великобританії.	Конституція Великобританії. Структура конституції. Джерела конституції Великобританії: статuti, судові прецеденти, конституційні звичаї, доктринальні джерела. Зміст конституції. Зміна конституції.	Кейси
2 / 2	14. Основи конституційного права Франції.	Конституція Франції. Структура Конституції. Загальна характеристика Конституції Франції 1958 року. Основні риси Конституції. Зміна Конституції. Конституційний контроль.	Кейси
2 / 2	15. Основи конституційного права ФРН.	ФРН як європейська держава: геополітичне положення. Конституція ФРН: підготовка та прийняття. Основні риси конституції ФРН. Зміни і доповнення до конституції. Конституційний контроль. Федеральний конституційний суд. Конституційні суди земель.	Тести, питання

Літературні джерела

1. Конституція України: Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. №30. Ст.141. Із змінами і доповненнями, внесеними законами України від 8 грудня 2004 року N 2222-IV, від 1 лютого 2011 року N 2952-VI, від 19 вересня 2013 року N 586-VII». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

2. Карпа М., Кіцак Т. Компетенція посадових осіб місцевого самоврядування: особливості визначення. Public Administration. 2018. №. 1. С. 36.

3. Коваленко В. Ф., Товста С. П. Конституційне право та конституційна інженерія в сучасних українських реаліях. Імідж сучасного педагога. 2019. №. 3 (186). С. 14-18.

4. Колодій А. М. Методологічні проблеми оновлення конституційного права України. Сучасна правова освіта: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, 23 лютого 2018 р. Київ: Національний авіаційний університет Тернопіль: «Вектор». 2018. С.67-69.

5. Конвенція про права осіб з інвалідністю: Міжнародний документ від 13.12.2006 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text (дата звернення: 12.08.2023)

6. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04. 11. 1950 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text (дата звернення: 12.08.2023)

7. Конституційне право України: посіб. для підгот. до іспитів. Вид. 5-те, перероб. та допов. /

Барабаш Ю.Г. та ін. Харків: Право, 2018. 387 с.

8. Конституційне право України: підручник. Вид. 10-те (ювілейне): перероб. та доп. Ужгород: РІК-У, 2020. 504 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4	Разом
20%	20%	20%	40%	100%
Усне опитування під час занять (1-6 теми) - по 5 балів за тему – макс. - 30 балів. Модульна контрольна робота – макс. 70 балів.	Усне опитування під час занять (7-15 теми) – по 5 балів за тему - макс. 45 балів. Модульна контрольна робота – макс. 55 балів.	Підготовка КПЗ – макс. 40 балів. Захист КПЗ – макс. 40 балів Участь у тренінгах – макс. 20 балів.	Тестові завдання (10 тестів) по 2 бали – макс. 20 балів Теоретичні питання (2 питання) – по 20 балів-макс. 40 балів Кейс (1 кейс) – макс. 40 балів	100

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом